

Pod tou naší starou lípou

Vážení čtenáři,
odcházející podzim a barevný listopád sršící ze stromů mi byl inspirací pro další z mých příspěvků o Jiříkově.

Jiříkovskou horní náves tvoří věnec domků stulených kolem malého rybníčku, nad nímž se v náručí mohutných lip chová malá kaplička. Její základy jsou patrně velmi hluboké. V *Pamětní knize obecné školy v Jiříkově*¹, která popisuje i dění během první světové války, se totiž píše, že když v roce 1917 musel být zrekvírován a roztaven zvon z této kapličky, byl na něm vyryt letopočet 1776.

Staříčké jsou však i lípy, které malebný ráz jiříkovské návsi dokreslují. Je jich zde hned sedm. Tři kolem kapličky, další tři podél silnice a ta sedmá se majestátně kloní pár metrů od ústí potoka do rybníku při velké zatáčce silnice. O lipách kolem kapličky, bohužel, nemám žádné zprávy, ale ony tři lípy stojící mezi silnicí a rybníčkem, byly vysazeny v roce 1908, kdy se všude v bývalé monarchii konaly oslavy 60-ti let panování Františka Josefa I.

Sedmá lípa, klonící se nad zatáčkou silnice, byla vysazena při další významné příležitosti. Tentokrát při oslavách prvního roku existence samostatné Československé republiky v roce 1919. Obojí zasazování lip, jak v roce 1908, tak v roce 1919 bylo provázeno velkou slavností, což nebylo výjimkou ani v dalších obcích a městech. Na poměrně malém prostoru návsi tak stojí hned několik pomníků minulých dob a umožňují tak zamyšlení se nad během času a proměnách doby, společnosti i kultury i o proměnách toho, co bylo a je oslavováno a co ne.

Doufám, že všechny tyto lípy porostou dál pevně ve svých kořenech. Jsou to vskutku památné stromy, které si zaslouží naši pozornost i péči. Nejsou totiž jen zelenou okrasou, jsou především majestátními a trvalými pomníky žité minulosti, i když mlčenlivými. Tiše rostou, odolávají větru, nederou se příliš do naší pozornosti, přesto pohled na ně zpomalí hektické kroky člověka a přiměje ho zamyslet se nad dobou minulou, vžít se a představit si životy a dobu našich předků a snad si i z ní vzít poučení do budoucna.

Petra Rajterová

¹ *Pamětní kniha obecné školy v Jiříkově*, vedená od roku 2908 do roku 1933 mi byla zdrojem i dalších informací i lipách. Tato kniha je nyní uložena ve fondu Státního okresního archivu v Havlíčkově Brodě.